

Sosyal Statü ve Akran Zorbalığı

<https://www.sabah.com.tr/yazarlar/gursoy/2022/10/19/sosyal-statü-ve-akran-zorbaligi>

Arkadaşlar, ergenlik dönemi boyunca gençlerin psikolojik ve sosyal gelişiminde önemli bir rol oynamakta. Bu dönemde gençler, ailelerinden çok arkadaş grubunun beğenisini almayı, onlar tarafından tercih edilmeyi ister. Onların gözünde kim olduğunu bilmek başka bir önem taşır. Gencin yaşatlarıyla olan bu ilişkileri bazen olumlu devam ederken, bazen de ileriki yıllarda psikolojik ve sosyal sonuçları ile bir kâbusa dönüşecek şekilde olumsuz olabilir. Peki nedir bu dönemi olumsuz kılan?

Bilfen Liseleri Rehberlik Bölüm Başkanı Uzman Psikolog Feyza Gökalp'ten akran zorbalığı ile ilgili yaptığı araştırmaları ve uygulamaları dinledim. Akran zorbalığının ülkemiz dâhil tüm dünyada okul çağındaki çocuk ve gençler için yaygın bir sorun olduğunu belirtiyor Feyza Hoca. Ayrıca, akran zorbalığını birey ya da arkadaş gruplarının kendisini savunamayacak olan diğer bir bireye karşı uzun süreli ve sistematik bir şekilde fiziksel ve psikolojik güç kullanımı olarak da tanımlıyor.

Zorbalığın ergenliğe geçişle arttığını, zorbalık yapan gençlerin kendini ispatlamak, sosyal statü kazanmak amaçlı zorbaca davranışlara başvurduklarını söyleyen Feyza Hoca, "Akran gruplarına verilen önemin artması, karşı cinsle duygusal içerikli arkadaşlıkların kurulması da bu davranışta pekiştirici rol oynamaktadır" diyor.

OKUL VE AİLE ÖNEMLİ

Zorba genç başka bir bireye yönelik zorbaca davranışta etrafındaki seyircilerin varlığından güç alır ve cesareti artar. Eğer hiçbir tepki almazsa davranışı söner. Ama arkadaş grupları zorbalığın şiddetini artırdıklarını bilerek ya da bilmeyerek seyirci kalabilirler. Zorbalığı engellemenin gerekli koşullarından biri bu seyirci grubunu dağıtmak. Mağdur olan gencin ise arkadaş çevresini çoğaltmaktır.

Okulda çalışan yetişkinler, açık iletişim ve güven ortamının olduğu bir okul kültürü oluşturmak ile sorumludur. Bu güven ortamında öğrenim gören çocuklar birbirlerinin ihtiyaçlarına duyarlı olma, empati ve farklılıklara saygı duyma gibi değerlerle beslenir. Etkili iletişim, duygularını doğru ifade edebilme, arkadaşlık kurabilme gibi becerileri edinebilirse zorbalık tarzı davranışlar azalacaktır. Aynı zamanda öğretmenler, çocukların potansiyellerini gerçekleştirebilecekleri, kendilerini güvende ve huzurlu hissedebilecekleri sınıf iklimi oluşturmali. Öğretmen, idareci ve rehber öğretmenlerin öğrencilerle iyi ilişkiler kurmalarının yanı sıra teneffüslerde okulun kantin, oyun alanları gibi alanlarda gözlem yaparak zorbalık ipuçlarını takip etmeleri, istenmeyen olaylar başlamadan önleyici olabilmektedir.

Ailelere gelince, ister zorba, isterse mağdur bir gencin ebeveyni olun, vermeniz gereken küçük yaşlardan itibaren çocuğunuz ile bağ kurabilmenizdir. Sıkıntılı olduğu zamanlarda sizden çekinmeden yardım istemesini sağlayacak etkili iletişimi sağlayabilmenizdir. Kendi yetişme tarzınızdan dolayı bunu yapmakta zorlanırsanız bir uzmandan yardım alabilirsiniz. Bu gençlerin sadece zorbalık davranışında değil, kozalarından çıkıp kanatlanmadan önce karşılaşabilecekleri her sıkıntıda sizin desteğinize ve yol göstericiliğinize ihtiyacı olacaktır.

